

დამხმარე რესურსი პედაგოგისათვის სასწავლო თემის დასაგეგმად

მოქალაქეობა X კლასი

თემა: სამშვიდობო პროცესები

ავტორები: ნინო ჭიაბრიშვილი (სამუშაო ჯგუფის ლიდერი)

სოფიო ბაჩილავა

ბაკურ ხიჯაკაძე

კონსულტანტი: შალვა მეკრავიშვილი

რედაქტორი: რიტა ბაინდურაშვილი

2020 წელი.

დამხმარე რესურსი მომზადდა სამოქალაქო განათლების პროგრამის „მომავლის თაობა“ ფარგლებში, რომელსაც ახორციელებს ორგანიზაცია PH International ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) ფინანსური მხარდაჭერით. პროგრამას მხარს უჭერს საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო.

მოცემული დამხმარე რესურსი მომზადდა ამერიკელი ხალხის მხარდაჭერისა და ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს ძალისხმევით. ერთპიროვნული პასუხისმგებლობა მოცემულ დოკუმენტში ასახული ინფორმაციისა და მასში გამოთქმული მოსაზრებების თაობაზე ეკისრებათ ავტორებს და ის არ წამოადგენს ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს ან ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის შეხედულებებს.

მოქალაქეობა

X კლასი

თემა: სამშვიდობო პროცესები

საათების სავარაუდო რაოდენობა – 22 (+8)

საკითხები

1. საერთაშორისო საფრთხეები – 5 საათი;
2. მიგრაციის თანამედროვე გამოწვევები – 4 საათი;
3. საქართველო სამშვიდობო და ჰუმანიტარულ მისიებში – 4 საათი;
4. საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი – 4 საათი;
5. საქართველო და ევროპის კავშირი – 3 საათი;
6. გაერო – 2 საათი.

შემაჯამებელი სამუშაო - 8 საათი

ცნებები

სოციალიზაცია - მე, პიროვნება, საზოგადოება, საზოგადოებრივი ჯგუფები;

დემოკრატია, დემოკრატიის პრინციპები - ადამიანის უფლებები, სამართლებრივი დოკუმენტები;

ინიციატივა - დაგეგმვა, პროფესია, ფინანსები;

სამოქალაქო მონაწილეობა - მოხალისეობა, ადვოკატირება, ლობირება;

მდგრადი განვითარება - სამოქალაქო უსაფრთხოება.

საკვანძო შეკითხვები

- რატომ განვითარდა ადამიანის უფლებათა დამცველი ორგანიზაციები მეორე მსოფლიო ომის შემდგომ პერიოდში? რატომ არსებობს საერთაშორისო ჰუმანიტარული ორგანიზაციები?
- რატომ შეუძლიათ ქალებს სამშვიდობო პროცესებში პოზიტიური როლის შესრულება?
- რატომ აქცევს ძალადობის მიმართ ტოლერანტული დამოკიდებულება ადამიანს/საზოგადოებას/ საერთაშორისო საზოგადოებას მოძალადედ? რატომ არის აუცილებელი მოვლენებისთვის (აგრესია/ძალადობა) საკუთარი სახელის დარქმევა?
- რატომ არის მართლმსაჯულება (სახელმწიფო და საერთაშორისო დონეზე) მშვიდობის წინაპირობა?

- რატომ არის ამა თუ იმ ქვეყანაში მიმდინარე შეიარაღებული კონფლიქტი ყველა ქვეყნის პრობლემა?
- რატომ არის ამა თუ იმ სახელმწიფოს მხრიდან აგრესიული/მილიტარისტული პოლიტიკა საკუთარი მოქალაქეების უფლებების დარღვევა?
- რატომ აგებს სახელმწიფო პასუხს მისი, თუნდაც ერთი, მოქალაქის უფლებების დარღვევის შემთხვევაში?
- რატომ ხდება ურთიერთდაპირისმართული ადამიანის უფლებათა დამცველი ორგანიზაციების საქმიანობა მოქალაქის პასიურობის შემთხვევაში?
- როგორ შემიძლია მონაწილეობა სამშვიდობო პროცესებში?

აქტივობები

იდეები კომპლექსური/პროექტული დავალებებისთვის

შეფასების ინდიკატორები - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

სოციალიზაცია

- მიგრაციის თანამედროვე გამოწვევებზე (ლტოლვილობა, დევნილობა, თავშესაფრის მაძიებლები, ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირები) მსჯელობისას ემპათიისა და შემწყნარებლობის გამოვლენა (მოქ.საბ.1,2,3,4).

დემოკრატია, დემოკრატიის პრინციპები

- სამშვიდობო პროცესების გაანალიზება დემოკრატიის პრინციპების (ადამიანის უფლებები, თანასწორობა, კანონის უზენაესობა, გამჭვირვალობა, პასუხისმგებლობა, ინკლუზიურობა, არაძალადობრივი მეთოდებით მოქმედება, ტოლერანტობა) გათვალისწინებით (მოქ.საბ.1,2,3,4,10,11,13).

ინიციატივა

- საერთაშორისო საფრთხეებისა (ტრეფიკინგი, ფუნდამენტალიზმი, ტერორიზმი, ექსტრემიზმი, რადიკალიზმი, ავტორიტარიზმი, ტოტალიტარიზმი, შეიარაღებული კონფლიქტი) და მიგრაციის თანამედროვე გამოწვევების (ლტოლვილობა, დევნილობა, თავშესაფრის მაძიებლები, ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირები) იდენტიფიცირება; მათი გადაჭრის შესაძლო გზებსა და ამისთვის საჭირო რესურსებზე მსჯელობა (მოქ.საბ.1,2,3,4,5,6,7, 8,9,10,11,12,13).

სამოქალაქო მონაწილეობა

- სამშვიდობო პროცესებში მოქალაქის აქტიური მონაწილეობის მნიშვნელობის გაცნობიერება (მოქ.საბ.2,6,8,9).

მდგრადი განვითარება

- სამშვიდობო პროცესების გაანალიზება მდგრადი განვითარების პრინციპების გათვალისწინებით (მოქ.საბ.1,2,3,10,11,13).

მკვიდრი წარმოდგენები

- ადამიანის უფლებების დაცვა და სამშვიდობო პროცესების უზრუნველყოფა საერთაშორისო ორგანიზაციების (მაგ., გაერო, სტრასბურგის სასამართლო) მთავარი ამოცანაა;
- ადამიანის ფუნდამენტური უფლებების დარღვევა კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულია;
- თავდასხმითი ომის გამოცხადებით სახელმწიფო საკუთარი მოქალაქეების უფლებებსაც არღვევს;
- ომსაც აქვს შეზღუდვები;
- საერთაშორისო საფრთხეების (ტერორიზმი, ტრეფიკინგი, ფუნდამენტალიზმი) წინააღმდეგ წარმატებული ბრძოლა ადამიანების, სახელმწიფოებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების ერთობლივი ძალისხმევითაა შესაძლებელი;
- პასიურობა და ნიჰილიზმი ადამიანის უფლებათა დარღვევის წინააღმდეგ ბრძოლას ართულებს;
- გაეროს ბავშვის უფლებათა კომიტეტში ბავშვს უფროსებისგან დამოუკიდებლად შეუძლია განცხადების გაგზავნა.

ეტაპების/ნაბიჯების სახით სასწავლო თემის აგების ნიმუში

1. საკითხი: საერთაშორისო საფრთხეები (5 საათი)

საკითხის მიზნები: მოსწავლეები გააცნობიერებენ მშვიდობისა და სტაბილურობის მნიშვნელობას ქვეყნის განვითარებისთვის; მსოფლიოში და საქართველოს წინაშე არსებული საერთაშორისო საფრთხეების (ტერორიზმი, ტრეფიკინგი, ფუნდამენტალიზმი და სხვ.) არსს და მათ წინააღმდეგ ბრძოლის მექანიზმებს; პიროვნების, საზოგადოების, სახელმწიფოსა და საერთაშორისო ორგანიზაციების როლს საერთაშორისო საფრთხეებთან ბრძოლასა და მშვიდობის დამყარებაში; აქტივიზმისა და ინფორმირების მნიშვნელობას მშვიდობიანი და სტაბილური გარემოს შენარჩუნებისთვის.

საკვანძო შეკითხვები:

- რა მნიშვნელობა აქვს სახელმწიფოსთვის მშვიდობას, უსაფრთხო და სტაბილურ გარემოს?
- რა საერთაშორისო საფრთხეების წინაშეა თანამედროვე მსოფლიო და საქართველო და როგორ იბრძვის მშვიდობის შესანარჩუნებლად?
- რაში მდგომარეობს ტერორიზმის არსი და რა კავშირი აქვს მას ფუნდამენტალიზმთან?
- რა როლი აქვს ინფორმირებულობას საერთაშორისო საფრთხეებთან ბრძოლაში?
- როგორ შეუძლია მოქალაქეს საერთაშორისო და ქვეყნის უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში მონაწილეობა და წვლილის შეტანა?

თემატური ცნებები:

- საერთაშორისო საფრთხეები
- საერთაშორისო საფრთხეები საქართველოში
- საერთაშორისო უსაფრთხოება
- ტერორიზმი, ტრეფიკინგი, ფუნდამენტალიზმი, რადიკალიზმი, ექსტრემიზმი, ავტორიტარიზმი, ტოტალიტარიზმი, შეიარაღებული კონფლიქტი
- საინფორმაციო აქტივიზმი

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს გააცნობს [საქართველოს საფრთხეების შეფასების 2010-2013 წლების დოკუმენტს](#). მასწავლებელი კლასს დაყოფს ხუთ ჯგუფად, თითოეული ჯგუფი მოამზადებს პრეზენტაციას დოკუმენტში აღწერილ ერთ-ერთ საფრთხეზე და წარუდგენს კლასს. მოსწავლეები შეადარებენ 2010-2013 წლის მდგომარეობით მიმოხილულ სიტუაციას დღევანდელობასთან (მაგ., 2018 წლის დოკუმენტი [საქართველოს წინაშე არსებული საფრთხეებისა და გამოწვევების ანალიზი](#)) და უკვე აღმოფხვრილ საფრთხეებსა და ქვეყნის წინაშე არსებულ ახალ გამოწვევებზე იმსჯელებენ.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს წარუდგენს საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ განსაზღვრულ საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთ მიმართულებას - [საქართველო საერთაშორისო ურთიერთობათა სისტემაში](#). მასწავლებელი კლასს ხუთ ჯგუფად დაყოფს, თითოეული ჯგუფი გაეცნობა დოკუმენტს, მოამზადებს პრეზენტაციას საერთაშორისო თანამშრომლობაში საქართველოს მონაწილეობის ერთ-ერთი ფორმის შესახებ და წარუდგენს კლასს.

აქტივობა

მასწავლებელი ატარებს მინილექციას თემაზე - კაცობრიობის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულები (გენოციდი, ეკოციდი, დანაშაული ადამიანურობის წინააღმდეგ, სამხედრო დანაშაული). მოსწავლეები [მოქალაქეობის შესახებ საქართველოს ორგანული კანონის](#) (მე-7, მე-16, მე-17, მე-20, 21-ე მუხლების) გამოყენებით მსჯელობენ, თუ რა შეზღუდვები და პრივილეგიები არსებობს საქართველოში კაცობრიობის წინაშე დამნაშავეებისა და დამსახურების მქონე უცხოელი ადამიანებისთვის მოქალაქეობის ჭრილში. [საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის](#) მე-14 კარში, „დანაშაული კაცობრიობის წინააღმდეგ“, მოცემულია საჭირო ინფორმაცია მინი ლექციის ჩასატარებლად.

აქტივობა

მოსწავლეები ნახავენ ერთ-ერთ სიუჟეტს მაღალა იუსაფზაის შესახებ [მაღალას ამბავი](#) ან [მაღალა | გოგონა, რომელსაც მსოფლიოს შეცვლა სურს](#); იმსჯელებენ, თუ რა საფრთხეები შეიძლება წარმოშვას ფუნდამენტალიზმმა. მასწავლებელი მართავს დისკუსიას ფუნდამენტალიზმთან ბრძოლის საუკეთესო იარაღის შესახებ. ხაზი ესმება მოსწავლეთა დამოკიდებულებას საკითხისადმი „რატომ არის მნიშვნელოვანი, გოგონებსა და ბიჭებს თანაბრად ჰქონდეთ განათლების მიღების შესაძლებლობა“.

აქტივობა

მოსწავლეები უსმენენ შაბანა ბასიჯ-რასიხის TED საუბარს [Dare To educate Afghan girls](#) ქართული სუბტიტრებით; მსჯელობენ გამოსვლის ძირითადი სათქმელის შესახებ.

აქტივობა

მასწავლებელი აწყობს ვიდეოჩვენებას ტერორიზმის თემატიკაზე – [მსოფლიო ტერორიზმი](#). მოსწავლეები განიხილავენ ვიდეოფილმის შინაარსს და მსჯელობენ შემდეგ საკითხებზე:

- ტერორიზმი - ტერორიზმის გამომწვევი მიზეზები;
- ტერორიზმი ყოველთვის იწვევს უდანაშაულო მსხვერპლს;
- ტერორიზმის კონტროლის მექანიზმი.

აქტივობა

მოსწავლეები მასწავლებლის ხელმძღვანელობით დისკუსიას მართავენ თემაზე - „რელიგიის თავისუფლება და ფუნდამენტალიზმი“.

დისკუსიის კითხვები:

1. რა იწვევს საზოგადოებაში ღირებულებათა კონფლიქტს?
2. რა საზოგადოებრივ საფრთხეებთან არის დაკავშირებული ღირებულებათა კონფლიქტი?
3. თქვენი აზრით, რატომ ჩნდება ღირებულებათა კონფლიქტი გამოხატვისა და რელიგიის თავისუფლების რეალიზაციისას?
4. როგორ შეიძლება, შეიზღუდოს რელიგიის თავისუფლება თანამედროვე სამყაროში?
5. თქვენი აზრით, რა საფრთხეები ახლავს ფუნდამენტალიზმს? რატომ?
6. დაასახელეთ ღირებულებათა კონფლიქტის გადაჭრის გზა/გზები.

აქტივობა

მოსწავლეები ნახავენ ფილმს [ტალღა/The Wave](#) (რეჟისორი: დენის განზელი, გამოშვების წელი: 2008). ფილმის ჩვენების შემდეგ მოეწყობა დისკუსია და აზრების გაზიარება შემდეგი საორიენტაციო მიმართულებებით:

- რადიკალიზმი და ექსტრემიზმი ახალგაზრდებში;
- სკოლის როლი რადიკალიზმის პრევენციაში;
- ჩვენს რეალობაში არსებული რადიკალიზმის წყაროები.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს გააცნობს საქართველოს პროკურატურის ვებგვერდზე არსებულ ინფორმაციას ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის სახელმწიფო მექანიზმების შესახებ – [ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლა](#). მოსწავლეები იმსჯელებენ, თუ როგორ შეიძლება ტრეფიკინგთან ბრძოლა სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობით, ინფორმირებისა და ცნობიერების გაზრდით, თითოეული მოქალაქის აქტიურობით.

აქტივობა

კლასი უსმენს სიმღერას - [We are the world](#), სიმღერის მოსმენის შემდეგ იმართება საუბარი თემაზე: სამოქალაქო საზოგადოების და თითოეული მოქალაქის როლი საერთაშორისო საფრთხეებით დაზარალებულთა დახმარებაში და საფრთხეების პრევენციაში.

მასწავლებელს დამატებით რესურსად შეუძლია, გამოიყენოს დამხმარე სახელმძღვანელოში - [ძალადობრივი ექსტრემიზმისა და რადიკალიზმის პრევენცია](#) (გვ. 47-51) - მოცემული სავარჯიშოები და დავალებები.

შემაჯამებელი, კომპლექსური დავალებები – 2 საათი:

3–4 მოსწავლისგან შემდგარ ჯგუფს ვთავაზობთ შემდეგი კომპლექსური დავალებებიდან ერთ–ერთს:

ა. მოსწავლეები მასწავლებლის დახმარებით შეადგენენ კითხვარს საერთაშორისო საფრთხეების, მათ შორის, საქართველოს წინაშე არსებული საფრთხეების შესახებ და გამოკითხვას ჩაატარებენ სკოლის თემში. გამოკითხვის მიზანია სკოლის თემის ინფორმირებულობის დონის დადგენა საერთაშორისო საფრთხეებთან დაკავშირებით. გამოკითხვის შედეგების მიხედვით,

საჭიროებიდან გამომდინარე, მოსწავლეები მოამზადებენ საინფორმაციო პოსტერებს საერთაშორისო საფრთხეების თემატიკაზე სკოლის თემის ინფორმირების მიზნით.

ბ. მასწავლებლის მითითებით, მოსწავლეები მოიძიებენ ინფორმაციას [საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის](#) მეთოთხმეტე კარის XLVII თავიდან „დანაშაული კაცობრიობის, მშვიდობის, უშიშროებისა და საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის წინააღმდეგ“ (სურვილის შემთხვევაში, შეიძლება სპეციალისტის მოწვევაც აღნიშნულ თემატიკაზე ლექციის ჩასატარებლად). მოპოვებული ინფორმაციის შესაბამისად, მოსწავლეები ამზადებენ პრეზენტაციებს/პოსტერებს თემაზე, თუ რომელი ქმედებები მიიჩნევა კაცობრიობის წინაშე ჩადენილ დანაშაულად ქართული კანონმდებლობის მიხედვით და როგორ ისჯება აღნიშნული ქმედებები. პრეზენტაციის მიზანია სკოლის თემის ინფორმირება კაცობრიობის წინაშე არსებულ დანაშაულებზე ქართული კანონმდებლობის მიხედვით.

გ. მოსწავლეები მასწავლებლის ხელმძღვანელობითა და დახმარებით ამუშავებენ დამხმარე სახელმძღვანელოს „[მალადობრივი ექსტრემიზმისა და რადიკალიზმის პრევენცია](#)“ მე-5 თავს – „რადიკალიზაცია და ექსტრემიზმი ახალგაზრდებში - ნიშნები, მიზეზები, ამოცნობა, რეაგირება და თავიდან აცილება“. მოსწავლეები მუშაობენ წყვილებში, თითოეული წყვილი მოამზადებს საკონფერენციო თემას გაკვეთილზე განხილულ ერთ ან მეტ საკითხზე (ნიშნები, მიზეზები, ამოცნობა, რეაგირება და თავიდან აცილება). შემდეგ იმართება მოსწავლეთა კონფერენცია. მოსწავლეები თავიანთ მოხსენებებს გააცნობენ კლასს/სკოლის თემს.

დ. მოსწავლეები მასწავლებელთან ერთად დაამუშავებენ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ვებ გვერდზე განთავსებულ ინფორმაციას [ადამიანთ ვაჭრობის თემაზე](#). კლასი დაიყოფა ჯგუფებად და პრეზენტაციის მოსამზადებლად დაინაწილებენ შემდეგ თემებს: ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის მექანიზმები, ტრეფიკინგის მსხვერპლთა რეაბილიტაცია, საზოგადოების ინფორმირება და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა. მოსწავლეები პრეზენტაციებს წარუდგენენ კლასს/სკოლის თემს.

მასწავლებელი მოსწავლეებთან ერთად არჩევს კომპლექსურ დავალებას, განსაზღვრავს მის მიზნებს, შესრულებისთვის განკუთვნილ დროს და შეფასების რუბრიკებს.

2. საკითხი: მიგრაციის თანამედროვე გამოწვევები (4 საათი)

საკითხის მიზნები: მოსწავლეები გააცნობიერებენ მიგრაციის არსს და მნიშვნელობას თანამედროვე პერსპექტივაში; გაეცნობიან მიგრაციის ლეგალურ და არალეგალურ, ნებაყოფლობით თუ იძულებით ფორმებს; იმსჯელებენ მიგრაციის გამომწვევ/ხელშემწყობ მიზეზებზე, თანმდევ შედეგებზე, საფრთხეებსა თუ გამოწვევებზე; დაინახვენ მიგრაციის კავშირს ტრანსნაციონალურ

დანაშაულებთან, გაიაზრებენ სახელმწიფოს ეფექტიანი პოლიტიკის მნიშვნელობას მიგრაციის მართვის მიმართულებით; შეიმუშავებენ მიგრაციასთან დაკავშირებული საფრთხეების პრევენციისა და მოგვარების შესაძლო გზებს.

საკვანძო შეკითხვები:

- რა არის მიგრაცია და რომელია მისი გამომწვევი, ხელშემწყობი მიზეზები? რატომ ხდებიან ადამიანები მიგრანტები?
- მიგრაციის რომელი ტიპები არსებობს და რა შესაძლო საფრთხეები ახლავს თითოეულ მათგანს?
- რა გავლენას ახდენს მიგრაცია ქვეყნის სოციალურ-პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და კულტურულ ცხოვრებაზე, შობადობის დონეზე?
- რატომ არის საჭირო თანამედროვე სამყაროში მიგრაციის ეფექტიანი მართვა? რა სიკეთეები შეიძლება ჰქონდეს მიგრაციას?
- რა საფრთხეების/გამოწვევების წინაშე დგას დღეს მსოფლიო აქტიური მიგრაციიდან გამომდინარე?
- რა გამოწვევების წინაშე დგას დღეს საქართველო მიგრაციის მართვის კუთხით?
- რა კავშირი აქვს მიგრაციას ტრანსნაციონალურ დანაშაულთან (ტრეფიკინგი, ტერორიზმი და ა.შ.)?
- როგორ შეიძლება, გადაიჭრას მიგრაციასთან დაკავშირებული პრობლემები/საფრთხეები? (მაგ.: არალეგალური მიგრაცია, ტრეფიკინგი, სამუშაო ადგილების არარსებობის გამო შრომისუნარიანი მოსახლეობის დიდი რაოდენობით გადინება ქვეყნიდან და სხვ.).
- როგორ აისახება მიგრაცია მოსახლეობის (ადგილობრივი და მასპინძელი ქვეყნების) კეთილდღეობის დონესა და ხარისხზე?

თემატური ცნებები:

- მიგრაცია
- შრომის უფლება
- ლეგალური და არალეგალური მიგრაცია
- ტრანსნაციონალური დანაშაული
- მიგრაციის პოლიტიკა
- მიგრაციის ეფექტიანი მართვა
- ლტოლვილი
- დევნილი
- ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირი

აქტივობა

მასწავლებელი ტექსტის სახით წარუდგენს მოსწავლეებს ზოგად ინფორმაციას [საქართველოში თავშესაფრის მიღების](#) შესახებ. მოსწავლეები ჯერ ინდივიდუალურად წაიკითხავენ ტექსტს, შემდეგ წყვილებში დაუსვამენ ერთმანეთს შეკითხვებს და შეამოწმებენ, რამდენად სწორად გაიგეს მასწავლებლის მიერ მოწოდებული ინფორმაცია.

1. საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით ვის ეწოდება ლტოლვილი?
2. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ვის ენიჭება ჰუმანიტარული სტატუსი?
3. რა პროცედურების გავლაა საჭირო ლტოლვილის ან/და ჰუმანიტარული სტატუსის მისაღებად?
4. თანამედროვე საქართველოში რა პერიოდიდან დაიწყო ლტოლვილების გამოჩენა და რა ფაქტორებმა განაპირობა მათი რიცხვის ზრდა?

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს განსახილველად სთავაზობს „კონსტიტუციის 42-ე მუხლის“ მიერ მომზადებულ 2 სოციალურ ვიდეო რგოლს ლტოლვილების, თავშესაფრის მაძიებლებისა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირების შესახებ, რომლებიც საქართველოში იმყოფებიან: [სირიიდან კონფლიქტს გამოქცეული ქალი](#) და [თავშესაფრის მაძიებლებისა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირების დაცვა და გაძლიერება საქართველოში](#)

მოსწავლეები მსჯელობენ, რა დადებითი და უარყოფითი მხარეები, შეიძლება, მოჰყვეს მიგრაციას.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს სთავაზობს Amnesty Poland-ის მიერ მომზადებულ ვიდეოს [გაიხედე საზღვრებს მიღმა – 4 წუთიანი ექსპერიმენტი](#) (Look Beyond Borders - 4 minutes experiment), რომლის ანოტაციაში ავტორები ხაზს უსვამენ იმ გარემოებას, რომ ლტოლვილებზე საუბრისას დეჰუმანიზებულ მეტყველებას ვიყენებთ, რომელიც ადამიანურ ტრაგედიას ციფრებამდე და სტატისტიკამდე აკნინებს. მიუხედავად იმისა, რომ ვიცით, ეს ტრაგედია რეალურ ადამიანებს ეხება, რომლებსაც ჰყავთ ოჯახი, საყვარელი ადამიანები, მეგობრები, საკუთარი ისტორიები, ოცნებები, მიზნები... როდესაც კონკრეტული ადამიანის პირისპირ აღმოვჩნდებით და თვალეში ვუყურებთ, ჩვენს წინაშე ანონიმური ლტოლვილის ნაცვლად ადამიანს ვხედავთ, რომელიც ჩვენნაირია – უყვარს, სტკივა, ოცნებობს...¹

¹ 20 წლის წინ ფსიქოლოგმა არტურ არონმა აღმოაჩინა, რომ 4 წუთის განმავლობაში ერთმანეთის თვალეში ყურება ადამიანს აახლოებს. ამ აღმოჩენის გამოყენებით მარტივი ექსპერიმენტის ჩატარება გადაწყვიტეს, რომლის დროსაც ლტოლვილები და ევროპელები ერთმანეთის პირისპირ ისხდნენ და თვალეში უყურებდნენ. ცხადია, მნიშვნელოვანია, რომ ერთმანეთს დრო მივცეთ ურთიერთგაგებისა და გაცნობისათვის.

მოსწავლეები საუბრობენ ლტოლვილობაში ადამიანური ტკივილების გაზიარების მნიშვნელობაზე.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს ტექსტის სახით წარუდგენს ზოგად ინფორმაციას [იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ](#). ტექსტი შეკითხვების შესაბამისად ნაწილებად იქნება დაყოფილი. მოსწავლეებს ჯგუფებში ურიგდებათ თემის ნაწილები, ისინი იმახსოვრებენ ინფორმაციას თავიანთი ნაწილებიდან, შემდეგ კი კლასის დანარჩენ წევრებს აცნობენ. სანამ ერთი ჯგუფი თავის ინფორმაციას ჰყვება, დანარჩენი მოსწავლეები ინიშნავენ; ასე გრძელდება მანამ, სანამ ინფორმაცია ამოიწურება და ყველა ჯგუფი თავის ნაწილს გააცნობს კლასის დანარჩენ წევრებს. როცა ინფორმაცია გამთლიანდება, მასწავლებელი ქვემოთ მოცემულ შეკითხვებს დასვამს.

აქტივობაში კლასის ყველა წევრი ერთვება და იმართება დისკუსია:

1. ვის ეწოდება იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი?
2. რა ძირითადი პრობლემები აქვთ საქართველოში დევნილებს?
3. ვინ ხელმძღვანელობს დევნილთა საკითხების მოგვარებას საქართველოში?
4. რომელია ორი უმთავრესი მიზეზი, რომელთა მიღწევაც სურს სახელმწიფოს დევნილებთან მიმართებაში?
5. რა ღონისძიებები განახორციელა სახელმწიფომ დევნილთა მხარდასაჭერად უკანასკნელი წლების განმავლობაში?

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს აცნობს რეზოლუციას: „მიგრაცია - ქვეყნის განვითარების მასტიმულირებელი თუ შემაფერხებელი?“ კლასი ორ „დაპირისპირებულ ბანაკად“ იყოფა. იმართება დებატები. ერთი ნაწილი ემხრობა იდეას, რომ მიგრაცია ქვეყნის განვითარებას უწყობს ხელს, ხოლო მეორე ნაწილი ეთანხმება მოსაზრებას, რომ მიგრაცია აფერხებს ქვეყნის განვითარებას. დაპირისპირებული მხარეების მიზანია, რომ მინიმუმ არგუმენტები მოიყვანონ საკუთარი პოზიციის დასაცავად.

აქტივობა

ექსპერიმენტი ბერლინში ჩატარდა – ქალაქში, რომელიც, პირველ რიგში, უთანხმოების დამლევის სიმბოლოა და, მეორე, თანამედროვე ევროპის ცენტრად მიიჩნევა. გვსურდა, ექსპერიმენტის საფუძველზე შექმნილი ფილმი შემდეგისდაგვარად სიმბოლური ყოფილიყო და ადამიანთა შორის ზოგად განსხვავებებს შეხებოდა.

ექსპერიმენტის მონაწილეები ჩვეულებრივი, ერთმანეთისთვის უცნობი ადამიანები იყვნენ და სიტუაციაც არ იყო წინასწარ მომზადებული, რადგან ბუნებრივი, სპონტანური რეაქციების დაკვირვება სურდათ. ლტოლვილები სირიიდან იყვნენ და წელიწადზე მეტი იყო, რაც ევროპაში ცხოვრობდნენ.

მასწავლებელი მოსწავლეებს გააცნობს [საქსტატის 2018 წლის მონაცემებს ქვეყანაში მოსახლეობის შემოდინებისა და ქვეყნიდან მოსახლეობის გასვლის](#) შესახებ. მოსწავლეების მიზანია, არსებული მონაცემების გაანალიზებისა და შედარების საფუძველზე: ა) ჯგუფებში ჩამოაყალიბონ მიზეზები, რასაც შეიძლება, წლების განმავლობაში მონაცემთა ცვლილება გამოეწვიოს; ბ) იმსჯელონ, რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს ამ მაჩვენებლებს ქვეყნის მოსახლეობის ცხოვრების დონესა და ხარისხზე.

მიგრაციის მიზეზები: https://sites.google.com/a/iliauni.edu.ge/migracia-imigrantebi/mizezebi?fbclid=IwAR3E347BHN6GLpsrLk3xLwj9H_7bIUhf5SaY7UnnJ-hZkc5Ue7nfnl03A
მიგრაციის განხილვა: <https://forbes.ge/blog/104/migracia---qveynis-ganviTarebis-mastimulirebeli-Tu-Semaferxebeli-factori?fbclid=IwAR2o6GUMOABGiO0qacWOGtpjqM5h0ram5e684RMUPHvSkm3DfamXPvpNZ5w>

აქტივობა

მოსწავლეები ხუთ ჯგუფად იყოფიან. მათი მიზანია, შეიმუშაონ კითხვარი და ინტერვიუ ჩაატარონ მიგრაციაში ყოფნის გამოცდილების მქონე (მაგ.: ემიგრანტები/იმიგრანტები) ადამიანებთან (მინიმუმ სამი ინტერვიუ). „მიგრაციის“ თემის ფარგლებში მოსწავლეები, საკუთარი სურვილისამებრ, არჩევენ იმ კონკრეტულ საკითხებს, რომლებზეც ყურადღების გამახვილება სურთ (მაგ.: „საზღვარგარეთ დასაქმება - გამოწვევები და საფრთხეები“). ჯგუფები ინტერვიუებს გაანალიზებენ და შედეგებს პრეზენტაციის სახით წარუდგენენ კლასის დანარჩენ წევრებს.

აქტივობა

მოსწავლეები გაეცნობიან სერჯიო გუტილას ლექს² [ეს რომ შენი შვილი იყოს](#). იმსჯელებენ იძულებითი მიგრაციის შედეგებზე, სირთულეებზე, რომლის გადალახვაც უწევთ მიგრანტებს; ყურადღებას გამახვილებენ, რამდენად მნიშვნელოვანია თანაზიარობა და სხვისი უფლებების დასაცავად ბრძოლა.

აქტივობა

მოსწავლეები უყურებენ ვიდეოს [თავისუფლების #კითხვები: როგორია მიგრაცია რიცხვებში?](#) და იმსჯელებენ, თუ რას იწვევს აღნიშნული ინფორმაციის დამახინჯება და ვის ინტერესში შეიძლება შედიოდეს არასწორი ინფორმაციის გავრცელება. მოსწავლეები, ასევე, გამოკვეთენ გზებს, თუ როგორ შეიძლება ინფორმაციის გადამოწმება.

² ლექსი 2018 წელს არის დაწერილი და საომარ მოქმედებას გაქცეულ და ზღვაში მაშველი გემის მოლოდინში დაღუპულ 100 მიგრანტს ეძღვნება. ევროპაში მიგრანტების კრიზისის მართვასთან დაკავშირებული შეთანხმებების მიუხედავად, ხმელთაშუა ზღვაში 3 ბავშვი დაიხრჩო, ხოლო დაახლოებით 100 ადამიანი უკვალოდ დაიკარგა ლიბიის სანაპიროსთან მიგრანტებით სავსე ნავის ჩაძირვის შედეგად.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს აცნობს ემანუელ მაკრონის ფრაზას: „მე საერთოდ არ მჯერა ხალხის, ვინც კედლებს ააშენებს, რადგან კედლები საქმეს არ შველის. ჩვენ შეგვიძლია თვალები დავხუჭოთ ან დავიმალოთ, მაგრამ მიგრაცია მაინც გაგრძელდება, მოგვწონს ეს თუ არა, რადგან ჩვენ მიგრაციის სამყაროში ვცხოვრობთ“. წყაროს ანალიზის საფუძველზე მოსწავლეებმა ინდივიდუალურად უნდა დაწერონ ესე: „მიგრაციის გამომწვევი მთავარი ფაქტორები თანამედროვე მსოფლიოში“.

ესე უნდა შეიცავდეს: შესავალს, მინიმუმ სამ არგუმენტს ფაქტობრივი დასაბუთებით, დასკვნას.

აქტივობა

მოსწავლეებს მცირე ჯგუფებში უნაწილდებათ ტექსტი: [საერთაშორისო შრომითი მიგრაცია – გლობალიზაციის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორი](#)

ჯგუფებმა უნდა გააანალიზონ ტექსტი და გამოყონ შრომითი მიგრაციის დადებითი და უარყოფითი მხარეები. შემდეგ მოახდინონ SWOT ანალიზი.

აქტივობა

კლასი იყოფა ჯგუფებად. ჯგუფები ეჯიბრებიან ერთმანეთს, ვინ უფრო მეტ ქვეყანას დაასახელებს, რომლებშიც საქართველოს მოქალაქეებს უვიზოდ მიმოსვლა შეუძლიათ. შემდეგ მასწავლებელი ურიგებს თითოეულ ჯგუფს მსოფლიო რუკას (იხ. ნაშრომი [ლეგალური ემიგრაციის გზამკვლევი](#), 2017, გვ. 17–18), რომელზეც აღნიშნულია ქვეყნები, სადაც საქართველოს მოქალაქეებისთვის ნებადართულია უვიზო მიმოსვლა. მოსწავლეები შეადარებენ თავიანთ ნამუშევარს და გამოავლენენ გამარჯვებულს.

მასწავლებელს დამატებით რესურსად შეუძლია გამოიყენოს მიგრაციის საკითხთა სამთავრობო კომისიის სამდივნოს მიერ გამოცემული ნაშრომი [ლეგალური ემიგრაციის გზამკვლევი](#), 2017.

შემაჯამებელი, კომპლექსური დავალებები – 1 საათი:

3–4 მოსწავლისგან შემდგარ ჯგუფს ვთავაზობთ შემდეგი კომპლექსური დავალებებიდან ერთ-ერთს:

ა. მასწავლებელი მოსწავლეებს ჯგუფებად ჰყოფს და შემაჯამებელი სამუშაოს სახით აძლევს **კვლევით პროექტს**, სადაც გაწერილია:

- საკვლევი საკითხი;
- კვლევის მიზნები;
- ამოცანები;

- კვლევის ვადები;
- რესურსები/ბიუჯეტი;
- მოსალოდნელი შედეგები;
- კვლევის მონიტორინგი/შეფასება.

მოსწავლეები ჩაატარებენ რაოდენობრივ კვლევას, თემაზე „ემიგრაცია“. კვლევის ინსტრუმენტი იქნება სტრუქტურირებული კითხვარი (სტრუქტურირებულ კითხვარში დახურული კითხვები შედის, რომლებსაც თან ახლავს არჩევითი სავარაუდო პასუხები, მაგ: სქესი: ა) მდედრობითი, ბ) მამრობითი. "რომელ ასაკობრივ ჯგუფს ასწავლით ამჟამად?" ა) სკოლამდელი ბ) საბაზო გ) საშუალო). კითხვარს მოსწავლეები მასწავლებლის დახმარებით შეადგენენ ჯგუფებში.

კვლევის ფარგლებში მოხდება მეცხრე და მეთექვსმეტე კლასის მოსწავლეებისა და მათი მშობლების გამოკითხვა შემდეგი საორიენტაციო კითხვების საშუალებით: გყავთ თუ არა ემიგრანტი ოჯახში/ნათესავებში? როგორ ფიქრობთ, რა შეიძლება გახდეს უცხო ქვეყანაში წასვლის მიზეზი? რა დადებითი/უარყოფითი შედეგი შეიძლება მოჰყვეს ემიგრაციას?

მოსწავლეები გააანალიზებენ რესპონდენტთა პასუხებს და დაწერენ კვლევის ანგარიშს, რომელსაც მოგვიანებით პრეზენტაციის სახით წარუდგენენ სკოლის თემს.

თავიანთი პრეზენტაციის ფარგლებში მათ უნდა წარმოადგინონ:

- სტატისტიკური მონაცემები;
- ძირითადი მიგნებები და ტენდენციები, რაც კვლევის შედეგად გამოვლინდა;
- დასკვნა
- რეკომენდაციები

მოსწავლეები შეფასდებიან წინასწარ განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით.

კრიტერიუმები	0	1	2
პროექტის სტრუქტურა	პროექტის სტრუქტურა დარღვეულია, აკლია ლოგიკურობა და თანმიმდევრულობა, არ არის დაწერილი აკადემიური ენით.	პროექტი კარგად არის სტრუქტურირებული, ლოგიკურობა და თანმიმდევრულობა დაცულია, თუმცა არ არის აკადემიური ენით დაწერილი.	პროექტის გეგმა სანიმუშოდაა სტრუქტურირებული, დაცულია ლოგიკურობა და თანმიმდევრულობა, დაწერილია აკადემიური ენით.

ვიზუალური მასალა	არ იყენებს თვალსაჩინოებას	იყენებს თვალსაჩინოებას თუმცა, არ ხსნის მის კავშირს მიწოდებულ ინფორმაციასთან.	იყენებს თვალსაჩინოებას, რაც აუდიტორიას მიწოდებული ინფორმაციის ვიზუალიზაციაში ეხმარება.
აუდიტორიის ფლობა	არაა სათანადოდ მომზადებული, ვერ საუბრობს თავდაჯერებულად, ვერ ამყარებს თვალით კონტაქტს აუდიტორიასთან	მომზადებულია, თუმცა, ნაწილობრივ ამყარებს თვალით კონტაქტს აუდიტორიასთან, ან/და არ არის თავდაჯერებული	მომზადებულია სათანადოდ, არის თავდაჯერებული, ამყარებს თვალით კონტაქტს აუდიტორიასთან.
არგუმენტირებული მსჯელობა	ვერ აფიქსირებს საკუთარ პოზიციას, ვერ მოჰყავს არგუმენტები.	აფიქსირებს თავის პოზიციას, ვერ მოჰყავს არგუმენტები.	აფიქსირებს თავის პოზიციას არგუმენტირებულად.
დროის ლიმიტი	ვერ ეტევა მისთვის განკუთვნილ დროში.	განკუთვნილ დროში ეტევა, თუმცა პრეზენტაციას ძალიან მალე ასრულებს.	მომხსენებელი ეტევა მისთვის განკუთვნილ დროში.

კითხვარის შედგენის მეთოდოლოგია

ბ. მოსწავლეებს დაურიგდებათ უმბერტო ეკოს სტატია: [მიგრაცია, შემწყნარებლობა და შეუწყნარებლობა](#). მოხდება ტექსტის წაკითხვა, გააზრება და გაანალიზება მასწავლებლის დახმარებით. მოსწავლეების მიზანია, ამ ტექსტის გაანალიზების საფუძველზე დაწერონ ესე იგივე სათაურით და იმ პროლემატიკაზე იმსჯელონ, რაც ტექსტში იყო წარმოდგენილი, გამოთქვან საკუთარი მოსაზრებები და დაასაბუთონ ისინი არგუმენტირებულად. (ნაშრომშის შეფასებისას ყურადღება გამახვილდება იმაზე, თუ რამდენადაა დაცული ესეს სტრუქტურა, არგუმენტირებული მსჯელობისა და ლოგიკური დასკვნების გამოტანის უნარი).

გ. საქართველოს [პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ბაზის](#) გამოყენებით მოსწავლეები მოამზადებენ პრეზენტაციას ცნობილ ან ნაკლებად ცნობილ ქართველ ემიგრანტზე. პრეზენტაციაში უნდა აისახოს: მოკლე ბიოგრაფია, უცხოეთში წასვლის მიზეზები, სირთულეები ემიგრაციაში, მიღწევები და გამოწვევების გადალახვა, მოღვაწეობის ან საქმიანობის სოციალური/ეკონომიკური/კულტურული მნიშვნელობა.

მასწავლებელი მოსწავლეებთან ერთად არჩევს კომპლექსურ დავალებას, განსაზღვრავს მის მიზნებს, შესრულებისთვის განკუთვნილ დროს და შეფასების რუბრიკებს.

3. საკითხი: საქართველო სამშვიდობო და ჰუმანიტარულ მისიებში (4 საათი)

საკითხის მიზნები: მოსწავლეები გაიაზრებენ სამშვიდობო და ჰუმანიტარული მისიების არსს; საქართველოს საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის პრიორიტეტულ მიზნებს; ამ მიზნების მიღწევაში სამშვიდობო და ჰუმანიტარულ მისიებში საქართველოს ჩართულობის მნიშვნელობას; შეძლებენ ევროატლანტიკური უსაფრთხოების განმტკიცების საქმეში საქართველოს როლის შესახებ საინფორმაციო აქტივობების დაგეგმვას.

საკვანძო შეკითხვები:

რას წარმოადგენს სამშვიდობო მისია და ჰუმანიტარული მისია?

რა არის საქართველოს საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის პრიორიტეტული მიზნები?

რა პერიოდიდან და რატომ დაიწყო საქართველოს სახელმწიფომ სამშვიდობო და ჰუმანიტარულ მისიებში დამოუკიდებლად მონაწილეობა?

რომელ სამშვიდობო და ჰუმანიტარულ მისიებში მონაწილეობს საქართველო?

რა მნიშვნელობა აქვს სამშვიდობო და ჰუმანიტარულ მისიებში ჩართულობას საქართველოს უსაფრთხოებისა და განვითარებისთვის?

თემატური ცნებები:

- სამშვიდობო მისია
- ჰუმანიტარული მისია
- ნატო
- ევროატლანტიკური უსაფრთხოება
- შეიარაღებული კონფლიქტი
- ქართველი მშვიდობისმყოფელის დღე

აქტივობა

კლასი დაიყოფა ხუთ ჯგუფად, თითოეული ჯგუფი დაამუშავებს და კლასის წინაშე წარსადგენად მოამზადებს პრეზენტაციას

[საერთაშორისო მისიებზე](#), რომელშიც მონაწილეობდა ან მონაწილეობს საქართველო.

აქტივობა

მოსწავლეები მასწავლებელთან ერთად ნახავენ დოკუმენტურ ფილმს - [საქართველო მსოფლიო მშვიდობისთვის](#), რომელიც სამშვიდობო მისიებში ქართველი ჯარისკაცების მონაწილეობის შესახებ მოგვითხრობს. ფილმში ასახულია სამშვიდობო მისიები, რომელშიც საქართველო მონაწილეობდა ან ამჟამად მონაწილეობს. ფილმში ხაზგასმულია აღნიშნული სამშვიდობო მისიების მიზნები და საქართველოს მონაწილეობის მნიშვნელობა.

ფილმის ნახვის შემდეგ მოსწავლეები შემდეგ საორიენტაციო საკითხებზე იმსჯელებენ:

- ქართველი სამხედროების მოვალეობები და ამოცანები მსოფლიოში მშვიდობის დამყარებაში;
- სამშვიდობო მისიებში მონაწილეობის მნიშვნელობა და მიღებული გამოცდილება;
- საერთაშორისო მისიებში ქართული არმიის მონაწილეობის პოლიტიკური მნიშვნელობა და სარგებელი ქვეყნის განვითარებისთვის;
- რა მნიშვნელობა აქვს სამშვიდობო მისიებს კონკრეტული ქვეყნებისთვის, რომლებშიც მიმდინარეობს აღნიშნული მისიები;
- რა გავლენა აქვს მისიებს ზოგადად მსოფლიოზე და სამშვიდობო მისიებში მონაწილე ქვეყნებზე.

აღნიშნული საორიენტაციო კითხვების გამოყენებით, შესაძლებელია, მოსწავლეებს შევთავაზოთ ჯარისკაცისთვის წერილის მიწერა, პოსტერის, კომიქსის, მოთხრობის, ჟურნალისტური რეპორტაჟის, ვიდეორგოლის და სხვათა შექმნა.

აქტივობა

მასწავლებელი სთავაზობს საკლასო დისკუსიას/დებატებს თემაზე „უნდა მონაწილეობდეს თუ არა საქართველო სამშვიდობო და ჰუმანიტარულ მისიებში“. დისკუსიის დროს მნიშვნელოვანია შემდეგ საკითხებზე მსჯელობა:

საერთაშორისო მისიებში საქართველოს მონაწილეობის მიღწევები და დადებითი შედეგები;

საერთაშორისო მისიებში მონაწილეობის უარყოფითი შედეგები;

საჯარო და კერძო ინტერესების ბალანსი საერთაშორისო მისიებში მონაწილეობასთან დაკავშირებით.

აქტივობა

მასწავლებელი გააცნობს მოსწავლეებს [2008 წელს საქართველოში ჩატარებული პლებისციტის](#) შესახებ - საქართველოს ნატოში გაწევრიანების პლებისციტი. ინფორმაციის გაცნობის შემდეგ მოსწავლეები იმსჯელებენ ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის მიმართ ქართულ არჩევანზე, სამშვიდობო მისიებში ჩართვის აქტუალურობაზე ამ მიზნების მისაღწევად, ქვეყანაში არსებულ განსხვავებულ პოზიციებზე. გაკვეთილის ბოლოს კლასში ჩატარდება პლებისციტი საქართველოს ნატოში გაწევრიანების შესახებ.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს სთავაზობს დოკუმენტური ფილმის [წითელი ჯვრის პირველი ქართველი მედდა პირველ მსოფლიო ომში](#)³ ნახვას. სიუჟეტი მოგვითხრობს ნინო ჯორჯაძის შესახებ, რომელიც პირველ მსოფლიო ომში წითელი ჯვრის მოწყალეების და გახლდათ. ფილმის ნახვის შემდეგ იმართება დისკუსია ჰუმანიტარული მისიების მნიშვნელობის შესახებ. მასწავლებელი ხაზს უსვამს მათში ქალთა მონაწილეობის მნიშვნელობას. მასწავლებელი შეახსენებს მოსწავლეებს, რომ მარო მაყაშვილიც წითელი ჯვრის ერთ-ერთი მოხალისე იყო.

შემაჯამებელი, კომპლექსური დავალებები – 1 საათი:

მცირე ჯგუფებად დაყოფილ მოსწავლეებს ვთავაზობთ შემდეგი კომპლექსური დავალებებიდან ერთ-ერთს:

ა. მოსწავლეები მოამზადებენ და სასკოლო თემს წარუდგენენ საინფორმაციო პლაკატებს/პრეზენტაციებს საერთაშორისო მისიებში საქართველოს მონაწილეობის შესახებ (სანიმუშოდ იხ. რესურსები: [ქართველი მშვიდობისმყოფელის დღე](#), [საერთაშორისო მისიები](#)) პლაკატების მიზანია იმ საერთაშორისო მისიების შესახებ, რომლებშიც ქართული არმია მონაწილეობდა, შემდეგი ინფორმაციის მიწოდება: მონაწილეობის მიღწევები, შედეგები და მიღებული გამოცდილება. პლაკატი/პრეზენტაცია, ასევე, უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას ქართველი მშვიდობისმყოფელის დღეზე და იმ ღონისძიებებზე, რომლებიც ამ დღის აღსანიშნავად იმართება.

ბ. მოსწავლეები მოამზადებენ და სასკოლო თემს წარუდგენენ საინფორმაციო პლაკატებს/პრეზენტაციებს [საქართველოს წითელი ჯვრის ორგანიზაციის](#) შესახებ. პლაკატი/პრეზენტაცია უნდა შეიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას: საქართველოს წითელი ჯვრის ისტორია; საქართველოს წითელი ჯვრის საქმიანობის სფეროები; მიმდინარე პროექტები; მოხალისეობა; სახელმწიფოს გარანტიები და ხელშეწყობა ორგანიზაციის მუშაობაში.

დამატებით რესურსად მასწავლებელს შეუძლია გამოიყენოს: [საქართველოს მთავრობასა და წითელ ჯვარს შორის დადებული ხელშეკრულება](#)

გ. ისტორიის მასწავლებლის დახმარებით მოსწავლეები მოიძიებენ ისტორიულ ფაქტებს საერთაშორისო კონფლიქტებში საქართველოს მონაწილეობის შესახებ. მასწავლებლის ხელმძღვანელობით შეარჩევენ ერთ-ერთ საერთაშორისო მისიას, რომელშიც საქართველო 1992 წლის შემდეგ მონაწილეობდა. ინფორმაციის დამუშავების შედეგად მოსწავლეები შექმნიან ნაშრომს/თემას/პრეზენტაციას „საქართველო საერთაშორისო მისიაში, ისტორიული და თანამედროვე გამოცდილება.“

³ ვიდეოს დასაწყისში სარიყამის ბრძოლასთან დაკავშირებული ციტატა 1914 წლის მარტით არის დათარიღებული. ცნობილია, რომ ეს ბრძოლა დეკემბერში დაიწყო.

მასწავლებელი მოსწავლეებთან ერთად არჩევს კომპლექსურ დავალებას, განსაზღვრავს მის მიზნებს, შესრულებისთვის განკუთვნილ დროს და შეფასების რუბრიკებს.

4. საკითხი: საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი (4 საათი)

საკითხის მიზნები: მოსწავლეები გაეცნობიან საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის შექმნის ისტორიას, ძირითად პრინციპებსა და სამართლებრივ დოკუმენტებს; გააცნობიერებენ საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის არსს: ვის იცავს, რა შემთხვევაში გამოიყენება და რა როლი აქვს მას შეიარაღებული კონფლიქტების დროს; გაიაზრებენ განსხვავებას საერთაშორისო ჰუმანიტარულ სამართალსა და ადამიანის უფლებათა სამართალს შორის; კონკრეტული მაგალითების საფუძველზე მოსწავლეები საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის სიკეთეებზე მსჯელობას შეძლებენ.

საკვანძო შეკითხვები:

- რა არის საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი?
- ვის იცავს საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი?
- რა როლი აქვს საერთაშორისო ჰუმანიტარულ სამართალს შეიარაღებული კონფლიქტების დროს?
- რა განსხვავებაა საერთაშორისო ჰუმანიტარულ სამართალსა და ადამიანის უფლებათა სამართალს შორის?
- რა შემთხვევაში მოქმედებს საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი?
- რამდენად უზრუნველყოფს საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი მშვიდობიანი მოსახლეობის (მათ შორის, ქალების და ბავშვების) დაცვას?
- როგორ იცავს საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი საქართველოს მოსახლეობას?

თემატური ცნებები:

- საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი
- ჟენევის კონვენცია, ოქმები
- მშვიდობიანი მოსახლეობა
- ადამიანის უფლებათა სამართალი
- შეიარაღებული კონფლიქტი

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს დაყოფს ჯგუფებად. მას აქვს წინასწარ გამზადებული ტექსტი (ცხოვრება დემოკრატიულ საზოგადოებაში, ტომი 3, [საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი](#)) თემასთან დაკავშირებით, რომელიც დაყოფილია იმდენ ნაწილად, რამდენი ჯგუფიცაა. თითოეულ ჯგუფს ტექსტის გარკვეული ნაწილი შეხვდება. აქტივობა შემდეგი ფაზებისგან შედგება:

- თემის ნაწილების დამუშავება ჯგუფების შიგნით;
- თემის ნაწილების გაღრმავება ექსპერტთა ჯგუფებში;
- თემის ნაწილების გადაცემა ძირითად ჯგუფებში;
- მოსწავლის ინდივიდუალური ცოდნის შემოწმება და შეფასება.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს სთხოვს, სახლში ნახონ ფილმი [ბიჭი ზოლიან პიჟამაში](#). ფილმის ნახვის შემდეგ კლასში იმსჯელებენ ადამიანის ფუნდამენტურ უფლებებზე, რომელიც ფილმის სიუჟეტში ირღვევა და გამოკვეთენ: რა მიზნით შეიძლება იყენებდნენ პროპაგანდას; საჭიროებებს, რის გამოც მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ შეიქმნა საერთაშორისო ორგანიზაციები და დოკუმენტები ადამიანის უფლებისა თუ ჰუმანიტარული სამართლის მიმართულებით.

ამავე სახელწოდების წიგნის ელექტრონული ვერსია მოსწავლეებს შეუძლიათ ნახონ ბმულზე:

<https://eon.ge/book/%e1%83%91%e1%83%98%e1%83%ad%e1%83%98-%e1%83%96%e1%83%9d%e1%83%9a%e1%83%98%e1%83%90%e1%83%9c-%e1%83%9e%e1%83%98%e1%83%9f%e1%83%90%e1%83%9b%e1%83%90%e1%83%a8%e1%83%98/>

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს სთხოვს, სახლში ნახონ ფილმი [წიგნის ქურდი](#). ფილმის ნახვის შემდეგ მოსწავლეები იმსჯელებენ, თუ რა გავლენა აქვს ომს ადამიანის ცხოვრებაზე და როგორ მოქმედებს ის თავდასხმითი ომის წამომწყები ქვეყნის მოქალაქეებზე.

ამავე სახელწოდების წიგნის ელექტრონული ვერსიის ნახვა მოსწავლეებს შეუძლიათ ბმულზე:

<https://eon.ge/book/%E1%83%AC%E1%83%98%E1%83%92%E1%83%9C%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%A5%E1%83%A3%E1%83%A0%E1%83%93%E1%83%98/>

აქტივობა

მოსწავლეები ნახავენ ნაწყვეტს ფილმიდან [შინდლერის სია](#) (ნაწყვეტი ფილმიდან - SCHINDLER'S LIST); იმსჯელებენ სიცოცხლის, როგორც უმთავრესი ღირებულების მნიშვნელობაზე ომისა და მშვიდობის პირობებში.

აქტივობა

მოსწავლეები ნახავენ წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის მიერ შექმნილ ვიდეო რგოლს [საჩუქარი, რომლის მოტანა სანტას არ შეუძლია](#) (The one gift Santa can't deliver | The Laws Of War), შემდეგ კი იმსჯელებენ საორიენტაციო საკითხებზე:

- რა შედეგები მოჰყვება ომს და მიგრაციას ინდივიდებისთვის, ოჯახებისთვის, ქვეყნისთვის;
- რა როლი აკისრია ჰუმანიტარულ მისიებს ამ პროცესში.

აქტივობა

მოსწავლეები უყურებენ ინგლისურენოვან ანიმაციურ საინფორმაციო ფილმს [ომის წესები](#) (Rules of war (in a nutshell) The Laws Of War) ჰუმანიტარული სამართლის შესახებ. ფილმში მარტივად და გასაგებად არის ახსნილი ჰუმანიტარული სამართლის არსი, მნიშვნელობა და პრინციპები. ვიდეოს ნახვის შემდეგ მოსწავლეები თავიანთ აზრებსა და პოზიციებს გაუზიარებენ ერთმანეთს ჰუმანიტარული სამართლის მნიშვნელობასა და აუცილებლობაზე.

აქტივობა

მოსწავლეები ნახავენ სარეკლამო ვიდეორგოლს პირველი მსოფლიო ომის დროს ე.წ. [„საშობაო ზავის“](#) (1914 | Sainsbury's Ad | Christmas 2014) შესახებ და ომის აბსურდულობასა და სამშვიდობო პროცესებში მონაწილეობის მნიშვნელობაზე იმსჯელებენ.

აქტივობა

მოსწავლეები უყურებენ სიუჟეტს [ჰოლოკოსტი - გენოციდი, რომელმაც მსოფლიო შეცვალა](#); იმსჯელებენ ადამიანის უფლებებზე, რომელიც ჰოლოკოსტის დროს ირღვეოდა. მოსწავლეები გამოკვეთენ საჭიროებებს, რის გამოც მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ შეიქმნა საერთაშორისო ორგანიზაციები და დოკუმენტები ადამიანის უფლებისა თუ ჰუმანიტარული სამართლის შესახებ.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს აცნობს ანა ფრანკის ისტორიას, რის შემდეგაც მოსწავლეები ეცნობიან [ანა ფრანკის დღიურის](#) ნაწყვეტებს: 1942 წლის 9 ოქტომბერი (გვ. 24); 1942 წლის 19 ნოემბერი (გვ. 32); 1944 წლის 25 მაისის ჩანაწერს (გვ. 144); 1944 წლის 15 ივლისის ჩანაწერის ბოლო აბზაცს (გვ. 158). დღიურის გაცნობის შემდეგ მოსწავლეები იმსჯელებენ ადამიანის უფლებებზე, რომელიც

აღნიშნული მოვლენის დროს ირღვეოდა. მოსწავლეები გამოკვეთენ საჭიროებებს, რის გამოც მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ შეიქმნა საერთაშორისო ორგანიზაციები და დოკუმენტები ადამიანის უფლებისა თუ ჰუმანიტარული სამართლის შესახებ.

აქტივობა

მოსწავლეები გაეცნობიან სასწავლო რესურსს [ჰუმანიტარული სამართალი](#); იმსჯელებენ ჰუმანიტარული სამართლის როლზე ომიანობისა და მშვიდობის დროს; ჰუმანიტარული სამართლის სუბიექტებზე; პასუხისმგებლობაზე, რომელიც ჰუმანიტარული სამართლის დარღვევისას შესაძლოა წარმოიშვას და იმ სუბიექტებზე, ვისაც შეიძლება დაეკისროს ამგვარი პასუხისმგებლობა.

აქტივობა

მოსწავლეები ნახავენ წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის მიერ შექმნილ ვიდეოს [შეუძლია ერთ გადაწყვეტილებას თქვენი ცხოვრების შეცვლა?](#) (Can one decision change your life? | The Laws of War) და იმსჯელებენ, რამდენად მნიშვნელოვანია ომში საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის წესების დაცვა.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს აჩვენებს ბრუნო ბოზეტოს ანიმაციას [კალიები](#) (CAVALLETTE (Grasshoppers) - Bruno Bozzetto), რომლის შემდეგ იმართება მსჯელობა შეიარაღებული კონფლიქტების ისტორიაზე და მის შედეგებზე კაცობრიობის განვითარების კონტექსტში.⁴

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს აცნობს ფრიდრიხ ნიცშეს გამონათქვამს: „სირცხვილი, სირცხვილი, სირცხვილი, აი კაცთა მოდგმის ისტორია“. იმართება მსჯელობა გამონათქვამის შესახებ ომისა და მშვიდობის პერსპექტივიდან.

შემაჯამებელი, კომპლექსური დავალებები – 2 საათი:

2-3 მოსწავლისგან შემდგარ ჯგუფს ვთავაზობთ შემდეგი კომპლექსური დავალებებიდან ერთ-ერთს:

ა. მასწავლებლის დახმარებით მოსწავლეები გეგმავენ ვიზიტს/ინტერვიუს წითელი ჯვრის საერთაშორისო ორგანიზაციის ქართველ წარმომადგენელთან.

⁴ შესაძლებელია მასწავლებელმა ეს აქტივობა ისტორიის მასწავლებელთან ერთად დაგეგმოს და განახორციელოს.

მოსწავლეები წინასწარ მოამზადებენ შეკითხვებს მათთვის საინტერესო საკითხებზე; შემდეგ განახორციელებენ ვიზიტს წითელი ჯვრის საზოგადოებაში, სადაც ადგილზე გაეცნობიან საქართველოში წითელი ჯვრის დაარსების ისტორიას, მისიას, ინფორმაციას მისი საქმიანობის შესახებ.

მოსწავლეები საკუთარ შთაბეჭდილებებს მათთვის სასურველი ფორმატით (მაგ: ესეს, ნახატის, პოსტერის სახით) გაუზიარებენ სასკოლო საზოგადოებას.

ბ. კლასი სამ ჯგუფად დაიყოფა. მოსწავლეებს დაურიგდებათ [ქენევის კონვენციები](#):

- ჯარში დაჭრილთა და ავადმყოფთა მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ;
- სამხედრო ტყვეებთან მოპყრობის შესახებ;
- ომის დროს სამოქალაქო მოსახლეობის დაცვის შესახებ.

თითოეული ჯგუფი დაამუშავებს კონვენციას და უპასუხებს შეკითხვებს: 1. ვის და რას ეხება მოცემული კონვენცია? 2. რა უფლებები აქვთ კონვენციით დაცულ პირებს? რა არის აკრძალული კონვენციით დაცულ პირთა მიმართ? რა კეთდება კონვენციით დაცული პირებისთვის?

საკუთარ ნაშრომებს პოსტერების სახით წარუდგენენ კლასელებს.

გ. მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, ნახონ მხატვრული ფილმი [ახლა საით წავიდეთ?](#) (რეჟისორი: ნადინ ლაბაკი, გამოშვების წელი: 2011). ფილმის საფუძველზე ამზადებენ პრეზენტაციას სასურველი ფორმატით (ბლოგი, სკოლის ვებ-გვერდზე (ფეისბუქგვერდზე) სიუჟეტი, ფლაერი, ანიმაცია, ადგილობრივ რადიოში/ტელევიზიაში სიუჟეტი და სხვ.), სადაც ხაზგასმული იქნება კონფლიქტის დაწყების სიმარტივე, უკან დახევის სირთულე, კონფლიქტში ჩართული მხარეების ღირებულებათა სისტემის მნიშვნელობა, კონფლიქტის არამალადობრივი გზებით მოგვარების ღირსება. მოსწავლეებისაგან შემდგარი ჟიური წინასწარ შექმნილი კრიტერიუმების საფუძველზე შეაფასებს ნამუშევრებს. გამარჯვებული ნაშრომის/ების ავტორთან/ებთან ეწყობა შეხვედრა, სადაც ისინი საკუთარ მოსაზრებებს სასკოლო საზოგადოებას გაუზიარებენ.

მასწავლებელი მოსწავლეებთან ერთად არჩევს კომპლექსურ დავალებას, განსაზღვრავს მის მიზნებს, შესრულებისთვის განკუთვნილ დროს და შეფასების რუბრიკებს.

5. საკითხი: საქართველო და ევროპის კავშირი (3 საათი)

საკითხის მიზნები: მოსწავლეები ინფორმაციას მიიღებენ ევროკავშირის შესახებ; იმსჯელებენ და გააანალიზებენ იმ მოსალოდნელ შედეგებს, რაც საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანებას შეიძლება მოჰყვეს. მოსწავლეები გაეცნობიან საქართველო-ევროკავშირის

ურთიერთობის ისტორიას და საერთო გამოცდილებას. მიღებული ცოდნის საფუძველზე შეძლებენ სხვადასხვა საინფორმაციო საშუალების გამოყენებით წარმოადგინონ საქართველოსა და ევროკავშირის ურთიერთობების შედეგები, ევროკავშირის წვლილი საქართველოს განვითარებაში; შეძლებენ მსჯელობას ვიზალიბერალიზაციის თანმდევ პერსპექტივებსა და გამოწვევებზე.

საკვანძო შეკითხვები:

- რა არის ევროკავშირი? როდის შეიქმნა ევროკავშირი? რა იყო ევროკავშირის შექმნის მიზანი?
- რა საერთო აქვთ ევროკავშირის წევრ ქვეყნებს? რა შესაძლებლობები და პასუხისმგებლობები აქვთ ევროკავშირის წევრ ქვეყნებს?
- როგორია საქართველოსა და ევროკავშირის ურთიერთობა დღეს? რას საქმიანობს ევროკავშირის წარმომადგენლობა საქართველოში?
- რა შესაძლებლობას იძლევა საქართველოსთვის ევროკავშირის წევრობა?
- რას ნიშნავს უვიზო მიმოსვლით სარგებლობა? რა უნდა ვიცოდეთ ევროკავშირის/შენგენის წევრ ქვეყნებში გადაადგილებისას? რა შეიძლება მოჰყვეს წესების დარღვევას?

თემატური ცნებები:

- ევროკავშირი
- ასოცირების ხელშეკრულება
- ვიზალიბერალიზაცია (უვიზო მიმოსვლა)
- ევროკომისია
- ლეგალური მიგრაცია

აქტივობა

მოსწავლეები უყურებენ ვიდეოფილმს - [ევროკავშირის წევრი ქვეყნები](#). შემდეგ იყოფიან მცირე ჯგუფებად და იმ შესაძლებლობებსა და პრივილეგიებზე მსჯელობენ, რომლითაც ევროკავშირის წევრი ქვეყნები სარგებლობენ; ასევე, იმ სიკეთეებზე, რაც ევროკავშირის წევრობას მოჰყვება. საკუთარ ნააზრევს თანაკლასელებს გააცნობენ.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს სთხოვს, [პროსოპოგრაფიულ ბაზაში](#) მოიძიონ მეცხრამეტე და მეოცე საუკუნის დასაწყისში გამოცემული სტატიები, რომლებშიც საქართველოს ევროპული არჩევანია დაფიქსირებული. მოსწავლეები კლასს აცნობენ ნაპოვნ სტატიებს და მსჯელობენ ევროპული არჩევანის ისტორიულ მნიშვნელობასა და ამ არჩევანის აქტუალურობაზე დღევანდელი დროში.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს ევროკავშირში გაწევრიანების სამ მთავარ კრიტერიუმს (პოლიტიკური, ეკონომიკური, ინსტიტუციური) გააცნობს (იხ. [ევროკავშირში გაწევრიანების კრიტერიუმები](#) გვ. 42). შემდეგ გაიმართება ფორუმი, რომელზეც მოსწავლეები შემდეგ საორიენტაციო საკითხებზე იმსჯელებენ:

- რამდენად აკმაყოფილებს თანამედროვე საქართველო აღნიშნულ კრიტერიუმებს;
- რა გამოწვევები აქვს საქართველოს ამ კრიტერიუმების დაკმაყოფილების მიმართულებით;
- როგორია ქვეყნის პროგრესი დამოუკიდებლობის მოპოვებიდან დღემდე აღნიშნული კრიტერიუმების შესაბამისად.

აქტივობა

მოსწავლეები უყურებენ ვიდეოფილმებს [მე ვარ ქართველი, მასამადამე... ზურაბ ჟვანიას გამოსვლა](#). ვიდეოების ნახვის შემდეგ მოსწავლეები მსჯელობენ საქართველოს ევროპულ არჩევანზე; საქართველოს წარსულ თუ სამომავლო მიკუთვნებულობაზე; ევროკავშირის, როგორც ქართული არჩევნის მიზანზე. მათთვის სასურველი ფორმატით ამზადებენ ნაშრომს „მე ვარ ქართველი, მამასადამე ვარ ევროპელი“ და უზიარებენ სასკოლო საზოგადოებას.

აქტივობა

მოსწავლეები მსჯელობენ ვახტანგ გორგასლის ანდერძის მონაკვეთის შესახებ: „...ნუ დაუტევებთ გზასა ბერძენთასა“. ყურადღება მახვილდება შემდეგ საკითხებზე:

- რა იგულისხმება აღნიშნულ მონაკვეთში;
- რა მნიშვნელობა ჰქონდა ამ ანდერძს საქართველოსთვის;
- რა იყო ვახტანგ გორგასლის ისტორიული არჩევანი;
- რა კავშირი აქვს ქართულ ისტორიულ არჩევანს დღევანდელობასთან;
- ევროპის კავშირი, როგორ ქართული ისტორიული ანდერძის შესრულების ნაწილი.

აქტივობა

მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, გაეცნონ ბროშურას [10 მითი ევროკავშირის შესახებ](#) და [ევროკავშირის პროექტებს](#) და მათთვის სასურველი ფორმატით მოამზადონ პრეზენტაცია თემაზე „საქართველო – ევროკავშირი“.

დამატებით რესურსად მასწავლებელს შეუძლია გამოიყენოს ვებგვერდები: [საქართველო და ევროკავშირი, საინფორმაციო ცენტრი](#) და [ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისია](#)

შემაჯამებელი, კომპლექსური დავალებები – 1 საათი:

ა. მასწავლებელი მოსწავლეებს დაყოფს ჯგუფებად. მოსწავლეების მიზანია, განახორციელონ ინფორმაციული პროექტი ევროკავშირის თემაზე სკოლის თემში. თითოეული ჯგუფი ამუშავებს სასურველ საკითხს შემდეგი თემატიკიდან: ევროპის ქვეყანათა ეკონომიკურ-პოლიტიკური გაერთიანება – ევროკავშირი; საქართველოს მიერ დადებული ასოცირების ხელშეკრულება ევროკავშირთან; უვიზო მიმოსვლა ევროკავშირის წევრ ქვეყნებსა და შენგენის ზონაში; საქართველო-ევროკავშირის ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმება.

პროექტში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- მიზანი
- ამოცანები
- პროექტის ვადები
- რესურსები/ბიუჯეტი
- მოსალოდნელი შედეგები
- კვლევის მონიტორინგი/შეფასება

მოსწავლეები ჯგუფებში შეიმუშავებენ რაოდენობრივ კითხვარს, გამოკითხავენ სკოლის თემის კონკრეტულ წარმომადგენლებს (სასკოლო საზოგადოების განსაზღვრული რაოდენობა - ადმინისტრაცია, მასწავლებლები, მოსწავლეები, მშობლები), დაამუშავებენ მიღებულ შედეგებს და პრეზენტაციის სახით გააცნობენ მათ სკოლის თემს;

პროექტის მეორე ნაწილია ევროკავშირზე სასურველი ფორმატით (პრეზენტაცია, ვიდეო, ბუკლეტი, სიუჟეტი და სხვ.) მომზადებული ინფორმაციის გაცნობა სკოლის თემისთვის.

აღნიშნული დავალების შესრულებისას მოსწავლეებს შეუძლიათ, გამოიყენონ შემდეგი რესურსები: [საქართველო და ევროკავშირი](#) და [გზამკვლევი ევროკავშირში უვიზოდ მიმოსვლისთვის](#)

ბ. ევროპარლამენტის იმიტირებული პლენარული სხდომა

კლასი დაიყოფა ჯგუფებად, თითოეული ჯგუფი წარმოადგენს ევროპარლამენტის დელეგატს. იმიტირებულ პლენარულ სხდომაზე განხილული იქნება ევროკავშირისა და საქართველოს ურთიერთობა, მიღწეული შედეგები და მიღებული გამოცდილება, გამოწვევები, ურთიერთობის გაგრძელებისა და დაახლოების მიზანშეწონილობა თუ ამ გადაწყვეტილების გადახედვის აუცილებლობა.

მოსწავლეებს წინასწარ უნდა ჰქონდეთ შემუშავებული არგუმენტები და კონტრარგუმენტები. პლენარული სხდომის ბოლოს მონაწილეებმა გადაწყვეტილება უნდა მიიღონ ევროკავშირისა და საქართველოს შორის ურთიერთობებისა და თანამშრომლობის გაღრმავების მიზანშეწონილობის შესახებ.

აღნიშნული დავალების შესრულებაში მოსწავლეებს შეუძლიათ, გამოიყენონ შემდეგი რესურსები: [საქართველო და ევროკავშირი](#)

მასწავლებელი მოსწავლეებთან ერთად არჩევს კომპლექსურ დავალებას, განსაზღვრავს მის მიზნებს, შესრულებისთვის განკუთვნილ დროს და შეფასების რუბრიკებს.

6. საკითხი: გაერო (2 საათი)

საკითხის მიზნები: მოსწავლეები გაეცნობიან: გაეროს შექმნის ისტორიას, მის სტრუქტურას, მიზნებს, პრინციპებს, მისიას, გაეროს მიერ მიღებულ ძირითად მნიშვნელოვან დოკუმენტებს; ინფორმაციას მიიღებენ გაეროსა და საქართველოს ისტორიული ურთიერთობებისა და საერთო გამოცდილებების შესახებ; იმსჯელებენ გაეროს იმ ძირითად დოკუმენტებზე, რომლებსაც მიერთებულია საქართველო. გაეროს მნიშვნელობის გაანალიზების საფუძველზე, მოსწავლეები შეძლებენ, გააცნობიერონ საერთაშორისო ორგანიზაციების როლი წევრი ქვეყნების განვითარებაში (საქართველოს მაგალითზე).

საკვანძო შეკითხვები:

- რამ განაპირობა მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ საერთაშორისო ორგანიზაციების დაარსების საჭიროება?
- რა არის გაერო და რა მისია აკისრია მას?
- რომელია გაეროს მიერ შექმნილი ძირითადი სამართლებრივი დოკუმენტები?
- რა ხარისხით იცავენ წევრი სახელმწიფოები ამ დოკუმენტებში გაწერილ მუხლებს?
- როგორია გაეროს სტრუქტურა და რომელ ორგანოს რა ფუნქცია აკისრია?
- როგორია გაეროს წევრი სახელმწიფოების პასუხისმგებლობა?
- რა მნიშვნელობა აქვს საქართველოსთვის გაეროს წევრობას? რამდენადაა დაცული საქართველოში ბავშვთა უფლებები? შშმ პირთა უფლებები? ადამიანის უფლებები? რატომ არის მნიშვნელოვანი ამ უფლებების დაცვა?
- როგორ ეხმარება გაერო საქართველოს მდგრადი განვითარებისა და დემოკრატიის მშენებლობაში?

- რა განაპირობებს კონკრეტული საერთაშორისო ორგანიზაციის წევრობის შესახებ გადაწყვეტილებას?

თემატური ცნებები:

- გაერო
- ბავშვის უფლებები
- შშმ პირთა უფლებები
- ადამიანის უფლებები
- საერთაშორისო სამართლებრივი დოკუმენტები
- მდგრადი განვითარება

აქტივობა

ჟურნალისტი/რესპონდენტი: ახალი ინფორმაციის მიწოდებამდე მასწავლებელი აწყვილებს მოსწავლეებს და სთხოვს, მოიზონონ ჟურნალისტი და რესპონდენტის როლი. ჟურნალისტის მიზანია, ჩაატაროს ინტერვიუ რესპონდენტთან გაეროს თემაზე, რესპონდენტი პასუხობს შეკითხვებს (მაგ.: რა იცით გაეროს შესახებ? რას ნიშნავს გაერო? არის თუ არა საქართველო გაეროს წევრი? რა როლს ასრულებს გაერო გლობალურ სამყაროში? და ა.შ.). კონკრეტული დროის შემდეგ წყვილები გაითამაშებენ თავიანთ როლებს კლასის წინაშე. მასწავლებელი ინიშნავს შეკითხვებს, რომლებზეც მოსწავლეებს არ ჰქონდათ ინფორმაცია და შემდეგ პასუხობს მათ.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს ინდივიდუალურად ურიგებს ამონარიდებს (კონკრეტულ მუხლებს) [ბავშვის უფლებათა კონვენციიდან](#); [ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციიდან](#) და [შშმ პირთა უფლებების კონვენციიდან](#). მოსწავლეები დისკუსიის რეჟიმში მსჯელობენ იმის შესახებ, რომელი მუხლი ირღვევა/დაცულია საქართველოში.

აქტივობა

მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, გაეცნონ ვებგვერდს [გაერო საქართველოში](#); სიიდან [გაეროს სააგენტოები](#) ინდივიდუალურად აირჩიონ მათთვის საინტერესო სააგენტო და მოამზადონ პრეზენტაცია, რომელსაც კლასს გაუზიარებენ.

აქტივობა

მასწავლებელი მოსწავლეებს სთხოვს, წყვილებში აირჩიონ [მდგრადი განვითარების](#) 17 მიზნიდან მათთვის სასურველი ერთი მიზანი და მოამზადონ მისი მიმოხილვა საერთაშორისო და ადგილობრივ დონეებზე. ამ აქტივობისთვის დამატებით რესურსად მოსწავლეებს შეუძლიათ, გამოიყენონ იუნისეფის ვებგვერდზე მოცემული [მდგრადი განვითარების მიზნები](#).

ამ საკითხზე მუშაობისას დამატებით რესურსად მასწავლებელს შეუძლია, გამოიყენოს პროექტის „ცხოვრება დემოკრატიულ საზოგადოებაში“ ვებგვერდზე <https://www.living-democracy.com/ge/> მოცემული ნაშრომები:

განათლება დემოკრატიისთვის (<https://www.living-democracy.ge/textbooks/volume-1/>)

ცხოვრება დემოკრატიულ საზოგადოებაში (<https://www.living-democracy.ge/textbooks/volume-3/>)

მონაწილეობა დემოკრატიულ საზოგადოებაში (<https://www.living-democracy.ge/textbooks/volume-4/>)

ბავშვთა უფლებების კვლევა (<https://www.living-democracy.com/ge/textbooks/volume-5/>)

დემოკრატიის სწავლება (<https://www.living-democracy.ge/textbooks/volume-6/>)

ასევე:

სამოქალაქო განათლება ყველასათვის <https://www.civiceducation.ge/ka/lessons/1-15;>

ბავშვები ბავშვთა უფლებების შესახებ, ახალგაზრდა პედაგოგთა კავშირი, 2017;

[ბავშვებისა და ახალგაზრდების სამოქალაქო მონაწილეობის გაძლიერება](#), მეთოდური სახელმძღვანელო, თბილისი, 2017;

რუბენ გალიეგოს ავტობიოგრაფიული მოთხრობა [თეთრით შავზე](#);

სწავლება დოკუმენტური ფილმების მეშვეობით, მასწავლებლის წიგნი, თბილისი, 2013.

შემაჯამებელი, კომპლექსური დავალებები – 1 საათი:

ა. მასწავლებელი მოსწავლეებს წარუდგენს [გაეროს მდგრადი განვითარების 17 გლობალურ მიზანს](#), რომლებმაც უნდა განსაზღვრონ მსოფლიოს განვითარების პრიორიტეტები 15 წლის მანძილზე – 2016 წლიდან 2030 წლამდე. მოსწავლეები იყოფიან ჯგუფებად და საკუთარი სურვილისამებრ ირჩევენ ერთ მიზანს. მათ უნდა იმსჯელონ ჯგუფებში და დასახონ ამ მიზნის მიღწევის კონკრეტული სამოქმედო გეგმა, რომელსაც შემდგომ პრეზენტაციის სახით წარუდგენენ თანაკლასელებს. სამოქმედო გეგმაში გაწერილი უნდა იყოს:

- ა) კონკრეტული ადგილი/რეგიონი/ქვეყანა, სადაც (მოსწავლეთა აზრით) ამ მიზნის მიღწევის საჭიროება დგას;
- ბ) ამოცანები დასახული მიზნის მისაღწევად (კონკრეტული ნაბიჯები/აქტივობები);
- გ) პერიოდი (კონკრეტული დრო), რაც საჭირო იქნება დასახული მიზნის მისაღწევად;
- დ) გეგმის წარმატებით განხორციელების ინდიკატორები (კონკრეტულად რის საფუძველზეც შეიძლება, ჩაითვალოს სამოქმედო გეგმა წარმატებულად).

ბ. გაეროს გენერალური ასამბლეის იმიტირებული სხდომა. მოსწავლეები წყვილებში მოემზადებიან გაეროს ასამბლეის იმიტირებული სხდომისთვის; მასწავლებლის რჩევით ან თავად განსაზღვრავენ, თუ რომელი ქვეყნის წარმომადგენლობა მოუწევთ სხდომაზე. კლასი შეარჩევს სხდომის ხელმძღვანელ ქვეყანას. გაეროს გენერალური ასამბლეის სხდომის იმიტირება ეძღვნება ადამიანის უფლებების დაცვისა და განვითარების თემატიკას. თითოეულმა ქვეყანამ (მოსწავლეთა წყვილმა) უნდა მოამზადოს მცირე პრეზენტაცია შემდეგ საკითხებზე:

- ქვეყანაში არსებული მდგომარეობა ადამიანის უფლებათა დაცვის კუთხით;
- ადამიანის უფლებათა განვითარებისთვის არსებული გეგმა და სტრატეგია;
- ქვეყანაში ბავშვთა უფლებების დაცვა და განვითარება;
- რასიზმის, დისკრიმინაციის, ქსენოფობიისა და არატოლერანტული დამოკიდებულებების აღმოფხვრის ხერხები და გეგმა.

სხდომის დასასრულს ქვეყნები საერთო შეთანხმების გზით შეიმუშავენ ადამიანის უფლებათა დაცვისა და განვითარების ძირითად გეგმას სხდომაზე წარმოდგენილი პრეზენტაციებიდან საუკეთესო მიდგომების შერჩევით. გეგმა მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს წარმოდგენილ ქვეყანათა 2/3 (ეს წესი შეიძლება, შეიცვალოს კლასის საჭიროებიდან გამომდინარე).

მასწავლებელი მოსწავლეებთან ერთად არჩევს კომპლექსურ დავალებას, განსაზღვრავს მის მიზნებს, შესრულებისთვის განკუთვნილ დროს და შეფასების რუბრიკებს.